

Demokratierne er skræmte De kryber for den rå magt

Hitler udrenser generaler i den tyske Værnemagt og udnævner sig selv til øverstkommanderende. Tvungen værnepligt var forlængst indført og alle tyske stridskræfter havde svoret Føderen troskab.

12. februar, 1938: Østrigs forbundskansler Schusschnigg kaldes til Berchtesgaden og stilles overfor et ultimatum. De østrigske nazister skal have adgang til enhedspartiet, derved ville nazisterne få ministerposter og plads i parlamentet, derudover skulle politiske (nazistiske) fanger frigives.

Man forsøger at modarbejde Hitlers planer bl.a. ved at planlægge en folkeafstemning til **d. 13. marts**, men allerede d. **11. marts** kl. 20 startede de tyske hære indmarchen i Østrig og kl. 21,15 meddelte forbundskansleren i radioen:

Vi viger for overmagten

Slutstenen blev en folkeafstemning, som Hitler lod foretage i april: 99,02 % af østrigerne tilsluttede sig Anschluss, genforeningen med Stortyskland. Hitler havde igennem år forkyndt, at han ikke ønskede at erobre andet land, men da han følte ansvar overfor sine landsmænd, var han jo ligefrem tvunget til det.

12. juni: Oslomagterne: Danmark, Norge, Sverige, Belgien, Holland, Finland og Luxemburg erklærer i Folkeforbundet, at det må være hver egen stats egen sag, om den vil deltage i sanktioner:

Budskabet oversat til dansk:

«Vær så god, Hr. Hitler, vi vil ikke lægge hindringer i vejen».

Den store krig er afværget: Fred i vor tid

München: Et møde mellem venner?

Afskrift fra Poltiken:

«Den mellem Tyskland, Storbritannien, Frankrig og Italien den **29. september** i München sluttede overenskomst har følgende ordlyd;

De fire nævnte lande er blevet enige om følgende betingelser for afståelsen af den sudetertyske del af Tjekkoslaviet til Tyskland:

1 Rømningen af tjekkoslovakisk militær **1. oktober**.

2 Rømningen skal være afsluttet den **10. oktober** og uden ødelægelse af nogen art af bestående anlæg. Den tjekkoslovakiske regering bærer ansvaret for, at rømningen gennemføres uden beskadigelse af de nævnte anlæg.

3 Den etapevise besættelse af det overvejende tyske område ved tyske tropper begynder den **1. oktober**. Den endelige fastlæggelse af grænserne foretages af et internationalt udvalg. Tyskland har altså nu definitivt fået ret til at besætte det sudetertyske område, uden at Frankrig vil opfatte det som et uprovokeret angreb, der vil medføre dette lands indgriben med påfølgende fare for engelsk indblanding.

Dermed skulle Tyskland være tilfreds.

Efter at overenskomsten var underskrevet, blev man endnu en halv time sammen i Führerbau. Tonen mellem de fire verdenspolitikere var meget hjertelig, og Hitler udtrykte sin tak til Mussolini, Chamberlain og Daladier for den indsats de ved deres rejse til München havde gjort for verdensfreden.

Han fulgte derefter sine gæster til dørs. Alle smilede, og spurgte man om, hvorledes forhandlingerne forløb, gaves der kun et svar:

På det venskabeligste».

1. oktober, 1938: de tyske panserkolonner og hære rykker ind i Sudetenland (Tjekkoslaviet), der beboedes af 2.8 mil tyskere, 750.000 tjekkere og 7.000 jøder.

Stapo Kiel, nov. 1938

Lagebericht leveret af Kurt Wurbs, tysk socialdemokratisk emigrant og Gestapoagent.

Afskrift i uddrag fra Carl Madsens Flygtning 33, si. 326. Referat i uddrag:

«Møde afholdt i ministeriet i Slotsholmsgade i Kbh. Deltagere bl.a. Hans Hedtoft, Statsminister Stauning, Justitsminister Steincke, professor Aage Friis, og de tyske emigranter Richard Hansen, Breitscheid, Scheidemann og Tarnow. Under denne samtale oplystes det med den franske politiker Leon Blum som kilde, at Frankrigs udenrigsminister Bonnet sammen med den franske højfinans havde foretaget omfattende børsspekulationer, og at de ville lide tab på mange hundrede millioner, hvis krigen brød ud nu.

Derfor havde Bonnet misinformeret den engelske regering. Derfor lagde man pres på den tjekkiske regering». afskrift slut.

Her er forklaringen på, at England springer fra sine forpligtelser, for kort tid efter i Polens tilfælde at stå klippefast på sine aftaler og forpligtelser. Bonnets handling savner jeg ord for at karakterisere, men jeg er ikke i tvivl om, at den fik afgørende indflydelse på forhandlingerne mellem stormagterne, der afsluttedes med Ikke-Angrebspagten mellem Sovjet og Tyskland.

Europa før krigens udbrud

Europæiske flygtningeproblemer. Andetsteds har jeg nævnt strømme af flygtninge fra halvfascistiske diktaturer, som f. eks. Rumænien, Bulgarien, men bedst illustreres de forskellige demokratiske landes problemer og dermed deres holdninger til de strømme af flygtninge, der kom fra det besejrede Spanien.

26. januar 1939: kapitulerer den spanske regering og 180.000 regeringssoldater, som til fods er gået ind i Frankrig bliver afvæbnet og interneret her. I Den spanske Borgerkrig satte 1,2 millioner mennesker livet til. 285.000 blev dræbt ved fronterne, 200.000 døde af sult, sygdom eller blev simpelthen slagtet under de mange massakrer. En fransk statistik opgiver tallet af spanske flygtninge modtaget i Frankrig d. **9. januar 1937** til 1.004.000.

Man havde opstillet en prognose og regnede med, at antallet af flygtninge ville stige til ca. 1,5 mill.

Hvorfor denne flugt?

Fascisterne udryddede befolkningen systematisk i de byer – områder, hvor man havde støttet den lovlige regering. Folkeforbundet, ej heller nogen demokratisk regering har senere rejst anklager for folkemord.

Hvor mange flygtninge under denne flugt, der er mejet ned på landevejene af tyske og italienske jagerflys maskingeværer foreligger der ingen tal på.

Økonomisk betød det daglige underhold af alle disse mennesker en yderst alvorlig belastning af det franske statsbudget, almindeligt antages det til et beløb på 4 – 6 millioner francs om dagen, mere end en halv million danske kroner.

Frankrig modtog kun få bidrag fra andre lande. Udgiften til hver spansk flygtning var 10 – 15 francs pr. dag, altså noget over 1 krone. Flygtningene boede i alt fra nedlagte fabrikshaller til telte.

Når man tager i betragtning, at de kom til Frankrig udhungrede og udmattede efter en lang flugt, er den store dødelighed ikke overraskende, al den stund de stadig ikke kunne spise sig mætte.

Igen en uafvaskelig skamlet på demokratiernes passivitet og mangel på solidaritet.

I en kronik i Politiken d. 14.09.99 kan læses:

«Spanien var et blodigt og beskidt kapitel europæisk historie og efterspillet var om muligt endnu sortere. Franco henrettede i tiden efter sejren 1.000 mennesker om måneden. Flere hundrede tusinde flygtninge sad i franske interneringslejre, og så sent som i 1942 var der stadig 241.000 fanger i Spaniens fængsler».

En konvention mellem stormagter

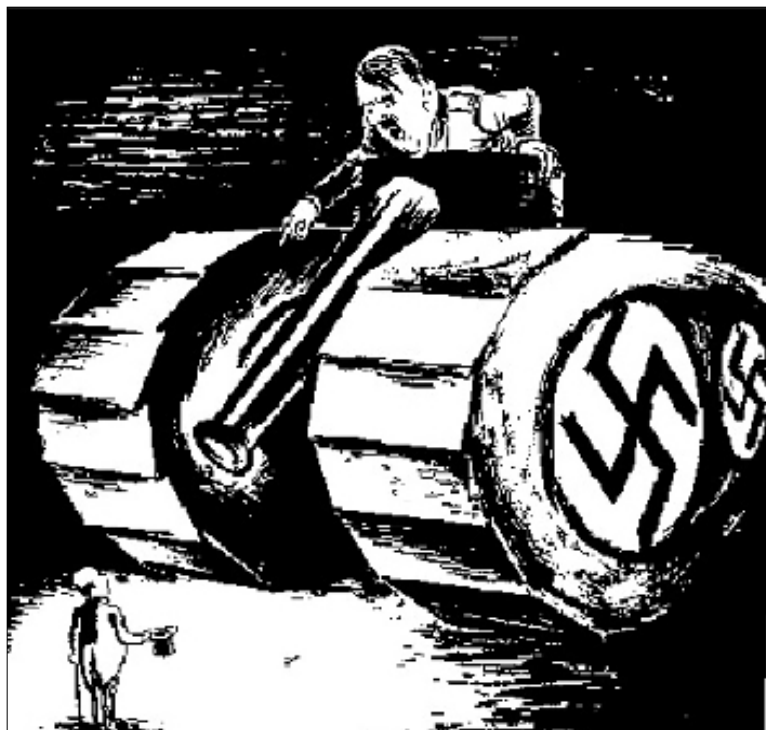
Før krigsudbruddet indgik stormagterne en række aftaler, for at gøre krigsførelsen mere human (menneskekærlig). En af disse aftaler, indgået også af Nazityskland, blev, som det fremgår af tabellen side 79 brudt gentagne gange.

Stormagterne aftalte, at neutrale skibe skulle mærkes med Malteserkorset (dette findes i det tyske jernkors) og landets flag på skibssiderne for at undgå fejltagelser. Forud for enhver torpedering skulle skibet først prajes og besætningerne skulle gives mulighed for at gå i redningsbådene.

Danmark og Tyskland afslutter en Ikke-Angrebspagt

Danmark vil ikke angribe Tyskland, det lovede vi, og det holdt vi.

Men 362 danske søfolk blev myrdet – trods konventioner – trods ikke-angrebspagt – trods Danmark sikrede Hitlers nattesøvn.

En gennemgang af tabellens logbøger for de tyske ubåde viser med al tydelighed, at nazisterne brød den indgåede aftale og begik krigsforbrydelser i et hidtil uset omfang.

1. maj, 1939: Danmark og Tyskland afslutter en Ikke-Angrebspagt. Norge, Sverige og Finland afviser det ædelmodige tyske tilbud.

Grunden hertil er sandsynligvis Danmarks afvisning af et Nordisk Forsvarsforbund. Du husker vel den danske statsminister

Staunings udtalelse i Lund?

Danmark er ikke Nordens lænkehund

En anden grund til afvisning var det latterlige i at tegne en pagt med en modpart, der allerede havde brudt den ene aftale efter aftale den anden.

I folkemunde hed det, at en aftale med nazister var ikke det papir værd, den var skrevet på. Eller; det eneste, man kunne bruge en aftale med nazister til, var at tørre sig med den et vist sted.

Danmark tager dog mod det ædelmodige tilbud om at afslutte en Ikke-angrebspagt med Tyskland.

Beroligende må det have været for nazisterne at vide og få fastslået, at Danmark ikke ville angribe Tyskland.

Isvinteren 1939 – 1940

blev en af de strengeste i mands minde.

Allerede i begyndelsen af december er alle indre danske farvande islagte, kun skibe med stor maskinkraft og med assistance af isbrydere kan komme frem.

Brændslet er ved at slippe op. Priserne på kul og koks ryger i vejret. Kattegat kan ved juletid kun passeres i konvoj med isbrydere foran. Kul og koks bliver rationerede.

Sort Børsen dukker op. Min morfar er igen ude sammen med en hærskaar af arbejdsløse. Denne gang på byens lossepladser, hvor de hugger og graver sig ned igennem aske og slagger.

Han piller de koks frem (pillekoks), som er smidt ud, da der var overflod. Det gav penge, store penge. Han havde flere nyttehaver, hvor række efter række af porrer stod; frosten og isvinteren var kommet overraskende også for ham, derfor havde han ikke fået porrerne op i tide. Prisen på en porre blev svimlende høj, 15 kr. pr. stk. Vi spiste ikke porrer.

Rationer bliver indført, og krigens hverdag banker på i de små hjem. I mine erindringer: En smededreng går til modstand kan du få en fornemmelse af vinteren ved at læse om, at vi hjælper til med at fiske koks efter to danske kuldampere minesprængninger.

På byens lossepladser gik en hærskare af arbejdsløse i gang i slaggebjergene.

Et modbydeligt job, men det gav smør på brødet.

Pillekoks var i høj kurs på den sorte børs – på trods af stanken.

Pillekoks stammede fra tidligere tiders overflod

Krigen var brudt ud i september, og snart efter begynder tyske ubåde at torpedere danske handelsskibe. Den danske kuldampertorpederer **30. september 1939** af en tysk ubåd ud for Hanstholm.

Det kostede 11 danske søfolk livet. Tyskerne forsøgte at lyve sig fra forbrydelsen, men enden på komedien blev et tysk løfte om, at man vil betale en erstatning, når man havde vundet krigen.

Uforskammet betingede tyskerne sig, at sagen ikke blev offentligt omtalt i Danmark. Den frie, danske pressen fik besked på at holde kæft, og det gjorde den.

29 danske skibe med 362 søfolk gik tabt. Uden mindste varsel, uden i det mindste at give søfolkene bare en chance for at redde liv og lemmer, kastede de nazistiske krigshelte sig over de danske smørbåde med fredelige søfolk.

Som ådselædere over et forsvarsløst bytte.

I Tyskland blev ubådsbesætningerne åbenlyst dyrket som helte. Danskerne var tavse og forstod ikke det helt modige i at sænke ubevæbnede skibe, der sejlede med fuldt lys og fuld lanterneføring. Det fuldstændigt meningsløse i forbrydelserne ses bedst ved sænkningen af skibe i ballast.

Disse skibes silhuet viste på vandet med al tydelighed, at de ingen last havde og derfor ikke kunne medføre kontrabande (krigsvigtige varer). Men Danmarks regering og dansk presse klappede i –

løven måtte ikke tirres.

Nordsøens våde grav

Oplysningerne her og i den efterfølgende tabel er fra det antifascistiske tidsskrift Håndslag, august 2002.

Ufuldstændige opgørelser viser, at den tysk-nazistiske hemmelige ubådskrig i løbet af syv måneder i **1939 – 40** kostede de tre nordiske lande samt Holland 1302 menneskeliv.

Stik imod alle regler for krigsførelse blev søfolkene myrdet med koldt blod i tidsrummet fra Tysklands udløsning af Anden Verdenskrig den **3. september 1939** og indtil den tyske besættelse af Danmark den **9. april 1940**.

Forklaring til tabel:

M = minesprængning

T = torpedering

væk = skibet er sporeløst forsvundet –

i alle tilfældene har tysk ubåd noteret sig for (taget æren for) «heltedåden».

Sænkningerne må derfor være foregået uden varsel, da ingen af de sænkede skibes radiooperatører nåede at sende nødsignaler.

? = sænkning ved beskydning fra ubåd.

Offentlige danske myndigheder og senere danske historikere har anvendt ord som forlis – minesprængning – for ikke at tirre løven, for ikke at afsløre, at der var tale om krigsforbrydelser.

362 danske søfolk

blev skånselsløst myrdet

Dato	Skibets navn	Årsag		Omkomne	Rejse:	Ladning:
		Handels- ministeriet	logbøger			
30.09.39	ss. VENDIA	T	T	11	Danmark-England	Ballast
03.11.39	ms. CANADA	M-T	T	0	England-Danmark	Soyabønner
03.12.39	ss. OVE TOFT	M-T	T	6		
07.12.39	ss. SCOTIA	T	T	19		
09.12.39	ss. MAGNUS	M-T	T	19	Danmark-England	Ballast
16.12.39	ss. JÆGERSBORG	M-T	T	18	Danmark-England	Madvarer
17.12.39	ss. BOGØ	M-T	T	14		
19.12.39	ss. JYTTE	M-T	-	10	England-Sverige	Kul
28.12.39	ss. HANNE	M-T	M	15		
12.01.40	ms. DANMARK	T	T	0	Aruha-Nyborg	Olie
18.01.40	ms. CANADIAN REEFER		T	0	Haifa-Glasgow	Frugt
21.01.40	ss. TEKLA	M-T	T	9	England-Danmark	Kul
27.01.40	ss. ENGLAND	M-T	T	20	Danmark-England	Ballast
27.01.40	ss. FREDENSBORG	M-T	T	20	Danmark-England	Ballast
31.01.40	ss. VIDAR Mb.	M-T	T	15	England-Danmark	Kul
13.02.40	ms. CHRISTINE MÆRSK		T	0	Marokko-Danmark	Fosfat
14.02.40	MARTIN GOLDSCHMID		T	15	Marokko-Danmark	Fosfat
15.02.40	ss. RHONE Mb.	M-T	T	9	England-Danmark	Kul
15.02.40	ss. SLEIPNER Mb.	T	T	0	England-Danmark	Kul
15.02.40	ss. MARYLAND	væk	T	31	Sydamerika-Dk.	Oliekager
15.02.40	ss. AASE	væk	T	17	Spanien-England	Frugt
17.03.40	ms. ARGENTINA	væk	T	33	Dk. - Sydamerika	Ballast
19.03.40	ss. MINSK	M-T	T	11	Danmark-England	Ballast
19.03.40	ss. GHARKOW Mb.	M-T	T	20	Danmark-England	Ballast
20.03.40	ss. BOTHAL	M-T	T	15	Danmark-England	Ballast
20.03.40	ss. VIKING	M-T	T	14	Danmark-England	Ballast
21.03.40	ss. ALGIER	M-T	T	4	USA-Danmark	Stykgods
21.03.40	ss. CHRISTIANSBORG	T	T	1	USA-Danmark	Korn
25.03.40	ss. BRITTA	M-T	T	13	Danmark-England	Ballast

Opgørelsen her er ufuldstændig, fordi den f.eks. ikke inkluderer antallet af passagerer, som i hvert fald nogle af de danske skibe havde med på det, der skulle blive en dødsrejse.

Torpederingerne skal ses på baggrund af, at de gældende internationale regler for krigsførelse indeholdt klare bestemmelser om, at civile skibsbesætninger skulle advares og anbringes et sikkert sted, inden deres skibe blev sænket.

De samlede tab for de nævnte fire lande, inklusive omkomne som følge af et ukendt antal minesprængte skibe er opgjort til:

Danmark: 29 skibe, 362 omkomne

Sverige: 42 skibe, 297 omkomne

Norge: 55 skibe, 393 omkomne

Holland: 23 skibe, 250 omkomne

Er danske politikere meddelagtige i mord?

I sin bog MALTESERKORSSKIBENE: EN TRAGEDIE: beretter Per Mortensen (WWW.permortensen.dk) følgende:

Afskrift i uddrag side 42:

«Straks efter krigens start i september 1939 blev der vedtaget en lov, der forbød enhver omtale af danske skibes positioner, bestemmelsessteder, afgangstider, sejlruter osv.

Dette forbud, som blev håndhævet hårdt blandt søfolk, blev klart overtrådt af fragtnævnet, der på Munchs (den danske udenrigsminister ÅS) blev pålagt at sende sine indsamlede oplysninger videre til den tyske ambassade i København.

Videregivelse af oplysninger bliver efter januar 1940 rent forbryderisk, idet chefen for de tyske ubåde Karl Dönitz nu erklærede, at et område øst for Skotland var fri kampzone for tyske ubåde. OKM (Oberkommando Kriegsmarine ÅS) gav tilladelse til, at alle skibe (her kun undtaget skibe fra USA, Japan, Italien og Sovjetunionen) måtte sænkes i dette "Operationsgebiet" uden varsel». Afskrift slut.

Kommentar:

Bogen kan anbefales, men en lang række spørgsmål står ubesvarede. Forfatterens anklager, skønnes særdeles velbegrundede.

Punkt for punkt sandsynliggør han deres rigtighed igennem en meget grundig orientering om en lang række forhold, også med hensyn til den tyske ubådskrigsførelse.

Den parlamentariske kommissions undersøgelser foretaget af politikere mod politikere var og blev et falsum, alene af den grund, at man ikke skulle undersøge og dømme politikere for deres forræderier før den 9. april 1940. Derfor er der ikke rejst anklager, derfor er disse forbrydere ikke blevet dømt og derfor har forfatteren Per Mortensen som andre været afskåret fra de sagsakter, der kunne fælde forbryderne.

Sandsynligheden taler for, at den tyske søfartskyndige, gestapoagent og spion, Duckwitz har været manden, der har videresendt Fragtnævnets oplysninger til den tyske Kriegsmarine.

For god ordens skyld kun, at Duckwitz, som siden 1932 var svoren nazist, var krigsforbryderen dr. Werner Bests højrehånd. Efter kapitulationen blev han af samarbejdspolitikernes vedhæng fremstillet som de danske jøders velgører og frelser.

Duckwitz rolle i Danmark under besættelsen venter stadig på en uvildig historieforsker med adgang til arkiverne. Anklagerne er mere end rettet mod de nævnte politikere.

Kong Frederik den 9, udmærkede forbryderen med en dansk orden.
Die Schauspile ist zum Ende – oder?

Februar 1940; På skøjter til Sverige

Jeg var nu blevet 14 år og havde en noget mindre kammerat, Erik. En søndag formiddag bliver vi enige om at løbe på skøjter ud over Øresund. En kilometer ude standser vi ved nogle meget, nærmest hushøje isskruninger; uden overdrivelse 6 – 7 – 8 meter høje.

To meget store drenge, unge mænd, dukker op.

Hånende siger de: *«Kan I ikke engang klare dem? Tøsedrenge.*

Vi er på vej til Sverige, vil I med?»

Jeg ville ikke, men lod mig til sidst overtale, men først ville jeg have, at vi skaffede os et langt tov, som vi kunne have imellem os, og et varp-anker. Det er et lille, meget let anker, fiskerne bruger til deres åluser. *«Det kan du da ikke skaffe». «Jo, jeg ved, hvor der ligger et, vi kan bruge».*

Ind igen til land. Ganske rigtigt, der lå et i en af fiskerbådene, som var trukket op på land. Ud igen, jeg fandt dem, vi fortsatte; et sted var isen blank og sort.

«Her er der farligt», råbte jeg, men de fortsatte, isen gyngede under os, men den holdt. Solen var på vej ned, den «varmede» ikke længere, kulden bed mere og mere. Jeg var kuret ned ad en isflage og havde fået en meget dyb, kraftigt blødende flænge i den ene hånd.

Vanten var gennemblødt af blod, kulden gik nu lige igennem.

Vi havde passeret nordspidsen af Saltholm, ingen af os tænkte mere på, hvordan vi skulle komme tilbage. Tørsten begyndte at plage, læberne begyndte at sprække. For at få nogen væske suttede man på vanterne, der efterhånden var stive af is.

Vi var næsten ovre ved Sverige, der manglede knap 800 meter, da vi ser åbent vand. Isbrydere har været igennem og strømmen har drevet isen fra hinanden. Vi gik langs kanten, men allevegne var renden for bred til, at vi kunne komme over. Der var kun en ting at gøre, hjemad.

Men nu, da målet var væk, fusede gejsten ud af os; kulden – 15 – 20 graders frost, trætheden på grund af mangel på mad og væske meldte sig ubarmhjertigt. Langsomt fortsatte vi, de to store drenge satte sig igen og igen, pauserne blev længere og længere, jeg hylede og skreg:

«Hvis ikke vi holder os i gang, vil vi få svære forfrysninger».

Igen var vi ved Saltholms nordspids, jeg viste dem en gård; man kunne skimte lysene og silhuetten af huset. Til sidst gav de sig og lovede, at de ville gå mod gården. Erik var hele tiden på deres parti, han var en dårlig skøjtøløber, og jeg havde skubbet ham i flere timer.

Jeg havde hvæset: *«Hvis du ikke maser dig fremad får du dit livs største røvfuld».*

Han var mere bange for mig end noget andet, vi stred os fremad.

«Hvorfor vil du ikke med ind på gården»,“ spurgte de to store.

«Fordi, hvis min far opdager, hvad jeg har lavet, så får jeg en røvfuld så jeg ikke kan sidde ned i uger».

Erik og jeg kom ud i tallerkenis, du må ikke spørge mig, hvordan den dannes, jeg ved det ikke. Men du løfter benet så højt, du orker, og træder til.

Isen klirrer sammen, men du er kun kommet få centimeter frem. Erik kan ikke mere, han nægter overhovedet at flytte sig.

Jeg vil slå ham, jeg orker det ikke, jeg sparker, han er ved at blive følelsesløs, han sanser ingenting.

Jeg er helt klar over situationens alvor, går jeg, er han dødens sikre bytte; han kan ikke overleve en nat i de kuldegrader, og han vil være umulig at finde i mørket. Fra Saltholm var vi gået mod en blinker (lille fyr) ved Kilometerbroen; jeg regner og regner og finder så ud af, at den korteste vej til mennesker er til Nordre Røsefyret.

Det står klart og blinker, trods det, at der ingen skibe er. Jeg får Erik på højkant, maser med ham, trækker, skubber, snakker og prøver nu at være venlig, rar. Han kommer i gang igen og går ligesom i søvne, han er halvt bevidstløs.

Klokken ca. otte aften ankommer vi til fyret. Jeg prøver at spænde skøjterne af, men mine hænder lystre ikke længere, jeg kan ikke mærke dem mere. Til sidst forsøger jeg det umulige at kravle med skøjter på op ad en tiliset jernlejder; jeg glider, klamrer mig fast med den sårede hånd og skriger af smerte.

Ved døren hamrer jeg næverne i, og skriger for første og hidtil eneste gang i min tilværelse om hjælp. Ikke et øje dukker op. Jeg er ved at fortvivle, så tæt på, og så skal det svipse. Satans!

Erik, den drønnert, ligger bare helt stille nede på isen, han er ikke til nogen verdens nytte. Jeg hamrer liggende en skøjte i døren. Det giver nogle ordentlige drøn.

Pludselig dukker en mand op i skjorteærmer.

«*Hvad Satan i hede hule Helvede laver du her*»? Han råber op, og en mand mere kommer til. De trækker mig ind, de tror, jeg er alene, men så får jeg omsider stønnet:

Erik ligger nede på isen». Sekunder efter har de stortrøjerne på, finder ham og får ham bakeset op. Jeg tror, vi skal ind i varmen.

Næh, den gik ikke, de kaster sig over os; af med huer og vanter, ørerne og næsen bliver grundigt gransket for forfrysninger.

Disse to fyre ved, hvad det drejer sig om.

Den måde han tog min hue af på, fortalte mig, at han kendte risikoen for at rive et forfrossent øre eller en forfrossen næse af. Af med vanterne, da han så min blodige hånd, kaldte han på makkeren:

«*Se her, det er Fanden Edeme dybt, føj for Satan*».

Af med skøjter og støvler, forsigtigt blev strømperne lirket af.

«*Ham her er frisk som en havørn, hvad med den lille*»?

«Han er træt, men fejler ikke ret meget, ingen forfrysninger». De hentede tæpper i en velsignelse, redte op på det iskolde gulv og dækkede os til. Den ene begyndte at spørge, mens den anden hældte lunken chokolade i os, vi slubrede det i os, som spædekalve slubrer sødmælk. Igen blev vi gnedet hårdt, brutalt, men effektivt. Hovedet faldt ned, søvnen var nær.

«Du må ikke sove!» Jeg fik et par flade øretæver.

«Hvor mange var I? Hvor gik du fra de andre to? Hvilken retning gik de i?»

Erik snorksov, han kunne ikke vækkes, de opgav ham. Den ene løb op til en telefon eller en telegraf, hvad ved jeg? Han fortalte:

«Politiet ringer til en gård på Saltholm, så må folkene rundt til de andre gårde for at høre, om knægtene er kommet i land. Jeg har talt med politiet, de vil sende folk hjem til jeres forældre, de må da være bekymrede for jer?»

„«Ja, det er de også, men når jeg kommer hjem, får jeg så mange bank, at I vil tro, det er løgn».

«Fint», sagde de, «det har du også fortjent. Tænk på det postyr, I laver nu».

Her var absolut ingen medlidenhed. Efter måske en times gnubben og stadig varmere chokolade blev vi trukket op i deres vagtlokale. Varmen slog os i møde og ja, så faldt jeg bare omkuld af træthed. Nogle timer senere står nogle granvoksne betjente og river og flår i mig. Erik får bare lov at ligge.

Igen og igen må jeg fortælle, hvad der er sket, hvor vi gik fra de andre, hvordan jeg havde fundet vej i mørket. Jeg sendte nogle venlige tanker til morfar, som havde lært mig farvandet og dets fyr så godt at kende.

Den største af fyrpasserne siger:

«Jeg har tjekket hans angivelser på et søkort, de er meget nøjagtige. Ved positionen på Saltholm havde jeg lavet en primitiv trepunkts - pejling.

«Hvor har du lært at navigere?»

«Jeg kan ikke navigere, jeg har bare sejlet lidt med min morfar».

«Han har sgu da lært dig at finde rundt til havs», blev han ved, «så noget har du da lært».

«Ja, sagde den ene betjent, det er jo noget slemt lort, de har lavet, sikke en galej at blive jaget ud i, men helt dum er han nu ikke». Det var det mest positive, jeg hørte den aften. Hele tiden var der en værre palaver i telefonen, jeg fik mad og sukkervand, godt smagte det ikke, men jeg turde simpelthen ikke gøre andet, end hvad der blev sagt, alle var godt sure.

«Vil I snakke med jeres forældre»? «Helst ikke».

«Nåh, jah, den lille bliver sgu også svær at få liv i». «Hvordan har du fået ham hertil?»

«Jeg skubbede lidt til ham en gang imellem».

Jeg forstod på samtalerne, at min far havde tilbudt at komme for at hente mig, men det afviste betjentene, de skulle tilbage før eller senere, og så kunne de jo ligeså godt tage os med.

«Du får stensikkert en værre røvfuld, når din far kommer, men den må du hellere vente med, til du er i land, ellers risikerer vi bare, at vi må bære dig hele vejen».

Nu begyndte der at komme meldinger fra Saltholm, på alle gårdene havde man ledt i stalde og læhegn, hvor der kunne være mulighed for, at drengene kunne have gemt sig. De havde forsøgt at komme frem til min position, men måtte vende om, fordi isen var gået i drev.

«Hvad havde de på af tøj? Støvler?»

Mændene diskuterede nu drengenes chancer for at overleve, og var enige om, at klarede de natten igennem, er de ødelagte, den kulde koster fingre, tæer, ja måske benene. En hyggelig aften. Ved midnatstide spørger stationslederen i Kastrup betjentene, om de kan gå i land med os i nat, eller om de vil vente, til det bliver lyst.

Fyrpasserne siger nu:

«I kan godt drage af, selv om isen er gået i drev på den anden side af Sundet, tror vi ikke, der vil ske noget her».

Man beslutter at tage af sted. Erik bliver vækket, de hjælper os i tøjet, støvlerne er blevet tørret, jeg får et par store vanter, og vi skal begge have fyrpassernes lange undertøj på.

Vi nærmest druknede i deres voksenstørrelse, og der blev grinet noget, men alle undrede sig over, hvordan vi havde overlevet i vort tynde tøj; en sagde:

«Korte underbukser i den kulde, de må have pisset istappe».

Turen tilbage husker jeg intet af, nu var der andre, der havde ansvaret, jeg kunne slappe af; vi var nu på vej til øretævernes holdeplads. Da vi var kommet i land, stod en politibil klar, og vi blev kørt til stationen. Min fars øjne, havde jeg troet, ville spy lyn og torden ud, men det gjorde de nu ikke, han havde været bekymret, for bekymret.

Vi kunne godt tage hjem, men jeg skulle blive hjemme fra skole næste dag og være klar, hvis de havde noget at spørge om.

De havde spurgt til de to drenges navne og adresser, men det eneste, jeg vidste var, at de ikke gik på vores skole, og at de måske boede i Ungarnsgade eller Østrigsgade.

Næste morgen klokken ca. 7 blev jeg jaget ud af sengen (sofaen).

En betjent kom ind, mor bød på kaffe, og pludselig siger han til mor:

«I må altså ikke skælde den knægt ud, for uden ham var de gået til alle sammen. Han har ikke bare reddet sit eget, men også den lilles liv, han var så udmattet, at han ikke kunne kravle en meter, da han kom op på fyret. Det var i allersidste øjeblik».

Men nu ville han have et signalement af de to, som han derefter ville sammenligne med nogle forældres, der havde efterlyst deres drenge. Jeg kunne kun huske fornavnene på de to.

Han sagde: *«Jeg er sikker på, at det er dem. Vi har en flyver oppe nu for at se, om vi kan finde dem, og der er fiskere flere steder på kysten, som er klar til at trække både ud på isen».*

Kl. 9 kom den første efterlysning og reportage i radioavisen. Kl. 11 kom formiddagsbladene med de kedelige nyheder.

Drengene var observeret livløse på en isflage. Isen drev hurtigt nordover. Svenske fiskere forsøgte forgæves at komme ud til dem.

Danske fiskere forsøgte ved Vedbæk, men også de måtte give op.

En isbryder blev tilkaldt fra Kattegat, og to døgn senere kunne de manøvrere til isflagen og sende folk ned og samle drengene op.

De var døde.

Man ringede fra politistationen og fortalte, at journalister havde fået færten af, at der havde været flere drenge med på turen. Mor blev spurgt, om han måtte opgive vore navne til bladsmørerne. Svaret var kort og præcist.

«Nej! Drengen skal have fred nu. Basta». Det fik jeg.

Jeg hørte ikke mere til denne skrækkelige historie, men jeg kunne ikke undgå at bemærke, at når Erik dukkede op, så prøvede mine forældre at pumpe ham. Summa, summarum, havde jeg ikke sejlet med morfar, havde jeg ikke interesseret mig for polarekspeditioner, havde Erik og jeg ikke overlevet.

Nazismen smitter også i skolen

I skolen var tidens ideologier også trængt frem, nazismen havde langt større indflydelse, end nogen kan forestille sig dag. Til gymnastik hoppede vi rundt i en uopvarmet sal med nøgen overkrop og bare fødder. Devisen var, at vi skulle hærdes.

Modstå kulden og du vil forblive sund og rask, du kan ikke blive forkølet. Niels Bukh var en nazistisk gymnastiklærer, hans metoder og teorier måtte vi udføre til punkt og prikke. Men værst var det, at små uselvstændige pudseklude til lærere var blevet smittet af den nazipropaganda, der drev over landet.

Den nazistiske krigsmaskines nedtromling af demokratierne betød, at flere af dem blev forvandlet til krigsgale, militærliderlige og kommanderende uhyrer. Når det ringede ind, stod klasse efter klasse på snorlige rækker i skolegården, vel omkring 800 drenge.

«Korporalen» for rundt og rettede ind, og når han syntes, vi stod pænt nok, blev der skreget: «**ALLE RET**», Hvis ikke vore træsko blev knaldet sammen i et eneste brag, var det om og om igen.

Nu skal man lige huske, at termometeret svingede omkring 15 – 20 graders frost, og vi stod i vort tynde tøj.

En dag blev det for meget for min sidekammerat, han skriger af fuld hals:

«Hold kæft. Tror du, det er en militærskole?»

Læreren, gårdvagten, mistede fuldstændigt besindelsen. Synderen skulle melde sig. Hvem fanden ville gå op foran en voksen mand, der hvæsedede og spyttede som en gal?

«Hvis ikke han melder sig, så skal jeg nok finde ham, og så Guds Nåde trøste ham den arme djævel, for straffen vil blive hård.» Men ingen meldte sig. *«Hvis ikke han melder sig, er det, fordi han er fej. Så er han en tøsedreng»,*

skreg læreren for at appellere til vor stolthed – til vort billede af drenge – og mandsidealet. Min sidemand rykkede mig i ærmet og spurgte hviskende:

«Skal jeg melde mig?» «Nej, for Fanden.»

Klasserne blev kommanderet ind i varmen, men de tre klasser, som læreren formodede, tilråbet var kommet fra, blev holdt tilbage.

Vi frøs, læreren frøs. Igen talte han til vore ædlere følelser.

Umærkeligt, uden at der bliver sagt et ord mellem os knægte, voksede et had frem mod tyrannen, alle var indstillet på at tage øretæverne i den rækkefølge, de måtte komme.

En lille knægt dukker op.

«Hr. lærer, jeg tror godt, jeg ved, hvem det er».

Selv om han ikke er helt sikker, peger han Finn ud. Klasserne fik lov til at gå op på nær de tre, der stod omkring «synderen».

Læreren kastede sig over Finn, hev ham i kindflæsket, under hagen, i håret og gav ham nogle ordentlige nødder med knyttet hånd. Finn nægtede alt. Turen kom til os andre, men kulden havde efterhånden gjort sit indtog, også læreren frøs. Under eskorte blev vi ført op i klassen.

Vi fik ikke mulighed for at lave aftaler – forklaringer.

I klasseværelset fortsatte han helt ubehersket. Den lærer, vi normalt skulle have, så bekymret til, men blev bedt om at tage gårdvagtens time.

Der blev brugt alle kneb, selv de mest beskidte, der blev slået, knebet, hevet, men ingen tilståelser.

Da det blev min tur, startede jeg med at vræle, hyle, og når han hev mig op i håret, kunne jeg som en ledeløs dukke dingle rundt og tørre snot og spyt af i hans frakke, samtidig med, at jeg godt og grundigt jokkede ham over tæerne.

Det lykkedes også at få pudset træskoene i hans bukseben.

«Du må da have hørt noget?» «Det har jeg også».

«Hvad har du hørt?»

«Jo, jeg har da hørt, at hr. læreren råbte: Alle ret.»

Ud af øjenkrogene kunne jeg se kammeraterne nyde optrinet, de var udmærket klar over, at der blev spillet for galleriet, forestillingen var til ære for dem. Han skiftede taktik.

Når ingen i klassen ville melde sig og udpege synderen, måtte vi vide, at vi blev medskyldige og dermed hjemfaldne til straf.

Vi havde vær så god at møde i det og det klasseværelse efter skoletid, og gav det ikke resultat, skulle vi fortsætte, lige til synderen meldte sig.

For hans skyld kunne vi sidde efter hver dag lige til sommerferien. Gårdvagten gik, den anden lærer vendte tilbage.

Han kunne ikke skjule, at han var dybt rystet:

«Hvad har I dog lavet drenge?»

«Ingenting. Vi har ikke gjort noget. Det er uretfærdigt, det her».

«Jamen, han har fortalt, at I har råbt sjofelheder efter ham».

«Vi havde kun hørt læreren råbe, og da vi var 31 normale børn, som ingenting havde hørt, ja så måtte det være læreren, der hørte stemmer.

Er man sindssyg, når man hører stemmer?»

«Pas nu på, at I ikke bliver for frække, jeg hopper ikke på jeres tilsyneladende uskyldige frækheder».

I næste frikvarter blev vi enige om, at vi ikke ville møde til eftersidningen, og om, hvorledes vi ville sive ud af skolen.

Skulle en blive snuppet, måtte han hårdnakket påstå, at han var nødt til at tage hjem, ellers ville forældrene blive urolige, og han havde en glat ordre fra sine forældre om at gå lige hjem, når skolen var slut.

Ligeledes aftalte vi, at sladderhanken (stikkeren) skulle have bank.

Vi var enige om, at ingen midler var for grove.

Han blev erklæret fredløs.

Anti-terrorkorpset

Allerede samme eftermiddag blev ungen overfaldet, tævet, banket, slæbt igennem snebunker, cykelhjulene blev ekset.

Ubarmhjertigt bliver han slæbt ud på en bro over en kanal og holdt ud over rækværket.

Næste dag blev klassen samlet, ingen var i tvivl.

Menuen var klar: Kollektiv røvfuld. Men vi følte, at vi havde retten på vor side, vores kampmoral var helt i top. Gårdvagten havde pustet sig op, prøvede at virke skræmmende, frygtindgydende. Det mindste lille kvæk slog han øjeblikkelig ned på. Inspektøren kom sammen med moderen til den forslåede unge.

Skoleinspektøren holdt en tale, tiderne var gået af lave, dette var en alvorlig sag, ikke alene havde man råbt efter en af skolens embedsmænd, men man havde udøvet vold og foretaget et groft overfald. Det var så alvorligt, at man overvejede at anmelde sagen til politiet og børneværnet.

Derudover nævnte inspektøren, at vi skulle erstatte den ødelagte cykel. Nu blev sladrehanke bedt om at pege de drenge ud, der havde banket ham. Fire drenge, gerningsmændene, blev hevet frem på gulvet. Byger af skældsord haglede ned over dem.

De var tavse. Frygtsomt rækker en af dem fingeren lidt op.

«Må jeg spørge om noget? Hvor er han blevet overfaldet og hvornår?»

Jeg har ikke mødt den dreng, og jeg har ikke rørt ham. På det tidspunkt, som han opgiver, var jeg sammen med Ib her, hjemme hos Aage, hvor også Kaj var. Vi spillede ludo.

Aages mor spillede med i to spil».

«Det er løgn», hvæsedede læreren.

Jeg blev spurgt og bekræftede ordret deres forklaring og fortalte, at min mor var hjemme, og at de kunne ringe til hende. Mor havde jeg med megen møje og besvær fået til at love mig at give den samme forklaring. Da de to andre «gerningsmænd» havde en forklaring, der var lige så vandtæt, måtte inspektøren give op. Til sladrehankens moder sagde han, der er ikke noget at stille op med den samling forbryderspirer, det var hendes afgørelse, om hun ville gå til politiet.

Lydighedsnægtelse – (børns civile ulydighed)

Men sagen var ikke slut, næste punkt var udeblivelsen fra eftersidnings-timen. Det var lydighedsnægtelse.

Klassen havde sine duksedrenge, børn, der kom fra «pæne» hjem, børn, der altid havde læst på lektierne.

Børn, der tilsyneladende ikke drømte om at gøre oprør. En finger gled op. *«Jeg vil gerne spørge: Hvem skal jeg lystre? Hr. gårdvagten eller mine forældre?»*

Hans forældre havde til forældremøder fået forklaret systemet med eftersidning. Man ville få en seddel med hjem, hvor de kunne se, hvorfor barnet skulle sidde efter næste dag, og da forældrene ikke havde fået en seddel, som de kunne skrive under, var han kommet i tvivl. Han havde nemlig ordre til altid at gå lige hjem.

I øvrigt havde han snakket med sine forældre om det, og de ville komme over på skolen en af de nærmeste dage for at få skolens forklaring.

Nu kom gårdvagten ind, og Finn blev igen afhørt.

Spørgsmål, skældsord haglede ned over ham. Han nægtede, han havde ikke råbt, men kun hørt gårdvagten råbe eller rettere skringe:

«**ALLE RET**».

Andre blev afhørt, og snuskede fælder sat op for at fange os i skiftende forklaringer.

«*Jamen I må da have hørt, der blev råbt*»?

«*Nej, vi har kun hørt hr. gårdvagten*».

«*Hvorfor spørger hr. inspektøren ikke de andre klasser, om de har hørt noget? Ved hr. inspektøren om hr. gårdvagten har hørt stemmer før? Er det rigtigt, at man er sindssyg, hvis man hører stemmer?*»

Inspektøren gik helt fra snøvsen, han råbte og skreg som en gal. Sådan nogle proletarunger, sådan nogle forbryderunger, sådanne udskud, skulle han nok få dresseret.

Han erklærede krig og han fik den.

En far, der var nazist og oberst i hæren, havde sammen med sin søn diskuteret hele hændelsesforløbet. Obersten blev rasende, det var kollektiv afstraffelse, og det var pibende ulovligt. Det stred mod en lang række love og forordninger, ikke mindst vor Grundlov.

Obersten var blevet så gal i skralden, at han lovede, at hvis ikke vi kunne dressere sådan nogle skide pædagoger, så skulle han Fanden tage mig gøre det, om han så skulle gå til kongen.

Alt dette fik vi betroet ved et møde, vi holdt før næste skoledag. Vi forberedte os, så godt vi kunne, på de rædsler, der ville slå os i møde, når vi gik gennem skoleporten. Vi havde ikke undervurderet vore lærere. Kødhakkeren startede ved første gong-gong slag.

Trods råb og skrig sad vi musestille og kiggede ned i pultene. Når de slog ud efter os, dukkede vi os ikke længere, de mødte kun trodsighed.

Et umærkeligt blik fra vor militærstrateg, et nik, tiden er inde, de er modne, nu plukker vi dem. En finger gik nølende, forsigtigt op på halv stang:

«*Jeg vil gerne spørge, om de straffe, som klassen har fået og vil få, er kollektive straffe? Og, har hr. inspektøren godkendt dem?*»

«*Hvorfor i alverden spørger du om det?*»

«Joh, hans far, obersten var jo meget interesseret i hans skolegang, og han havde spurgt til det passerede».

«Nå, og hvad vil din far så med det?»

«Joh, han ville da gerne vide, om hans far havde ret, når han sagde, at kollektiv straf var imod flere gældende love og forordninger og ikke mindst i strid med Grundloven». Ansigtsskuløren skiftede til hektisk rød, læberne blev bidt sammen, men eleven fik intet svar.

«Hr. inspektør, De må da sige mig, hvad jeg skal fortælle min far. Han vil garantere spørge mig i eftermiddag, når jeg kommer hjem fra skole».

«Hvorfor spørger din fader på den måde, hvad er han ude på?»

«Min far har sagt: Hvis ikke der kommer en fornuftig ordning, vil han samle klassens forældre, for at de samlet kan klage over skolen».

«Har du mere?» «Joh, hans far havde forlangt, at han gik hjem til tiden også i dag, jeg må ikke sidde efter uden, at min far har godkendt straffen».

Dagen gik, og sagen var lagt i syltekrukken. Men obersten skrev et åbent brev til skolen og forlangte oplyst, om inspektøren og især gårdvagten ville give klassen en uforbeholden undskyldning.

Kollektiv straf er en krigsforbrydelse.

Den foregik og foregår stadig i utrolig mange varianter. Lidice var en tjekisk landsby. Mændene blev skudt på byens torv, kvinderne sendt med børn til gaskamrene. Byen jævnet til ankelhøjde, på samme måde som i Palæstina i dag.

Billedet er fra den sydfranske by Oradour sur Glane. Indbyggerne blev jaget ind i kirken, mejet ned med maskingevær, overhældt med bensin og brændt.

Byen blev sprængt og brændt ned. Jeg har besøgt begge steder.

En nazist forlangte de demokratiske spilleregler overholdt.

Han bad i bekræftende fald om at få oplyst tid og sted, da det var hans agt at være til stede. Det var en sejrens dag, da vi drenge stod overfor to voksne, som med meget røde ører måtte undskylde overfor en flok drenge og en far.

Gårdvagten forsvandt kort tid efter fra vor skole.

Episoden bekræfter, at disse år var paradoksernes tid.

Kollektiv straf blev i talrige tilfælde brugt af nazisterne. I Norge skød man alle mænd i en landsby. I Frankrig, i byen Oradour sur Glane jagede SS alle gamle, kvinder og børn ind i en kirke, mejede dem ned og brændte kirken af. Mændene blev mejet ned på byens torv. I Tjekkiet i byen Lidice skød man alle mænd, deporterede kvinder og børn til kz-lejre og jævnedes byen med jorden.

Lydighedsnægtelse er ligestillet med mytteri og giver hurtigt og kontant systemers hårdeste straffe.

Men i en dansk kommuneskole lærte vi om demokrati og menneskeret-tigheder af en dansk nazist, der forlangte de demokratiske spilleregler overholdt. Han reddede børn fra en nazistisk terror og straffemetoder, som var iklædt dansk demokratis klædedragt.

En drengs vurderinger

13 år – et barns opfattelse af voksne

Når du skal forsøge at danne dig din egen mening, afviger den måske fra drengens, men gør dig da klart på hvilken måde.

Glem ikke, at du kan se i bakspejlet, det kunne drengen ikke. Når jeg hørte de voksne kommunister prise fremskridtene i Sovjet, tog jeg det gerne med et gran salt. Var der dog slet ikke en bagside?

Spurgte jeg. Var alt blot fryd og gammen?

Det var svært for mig som barn at skelne, at finde sandheden. Mit hovedindtryk og det, jeg helst ville tro dengang, var, at her var et land, der ønskede fred, således at man kunne bygge landet op til gavn for alle dets indbyggere, men var virkeligheden en anden?

Sovjets bagholdsangreb på Polen, medens polakkerne forsøgte at forsvare sig mod de nazistiske hære, og sidst, men ikke mindst, overfaldet på Finland. Disse overgreb kunne man trods de ihærdigste forsøg ikke bortforklare.

Anvendte Sovjet samme hensynsløse krigsførelse som Hitlertyskland? Luftbombardementerne af finske byer talte sit eget sprog – et budskab, jeg ikke kunne misforstå. I tiden omkring Finlandskrigen blev de danske kommunister lagt for had, i de fleste faglige organisationer mistede de deres tillidsposter og indflydelse. Selvfølgelig læste jeg aviser, men som jeg har fortalt, var også de fulde af løgn.

Jeg lyttede til de voksnes ofte meget voldsomme diskussioner; de ortodokse kommunister forsvarede Sovjets samarbejde med Hitler med en lang række undskyldninger, som jeg i og for sig godt kunne købe. Du ved da, at engelske og franske tropper forsøgte sammen med hvidgardisterne at slå revolutionen i Rusland ned?

Har du allerede glemt Frankrig og Englands forræderi mod det spanske folk? De var skyld i nederlaget, de har hundrede – tusinder af spanieres liv på samvittigheden. Hvad med Tjekkosllovakiet?

Både Sovjet og Tjekkerne var rede til at tage kampen op, men både Frankrig og England slikkede Hitlers støvler.

Hvad var ret og hvad var vrang?